

Башенко Н.О., студентка, Русіна Ю.О., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах ведення бізнесу інтерес до логістики зумовлений пошуком альтернативних шляхів зниження витрат на підприємстві. Для досягнення успіху на високотехнологічних підприємствах необхідним є вирішення саме питання оптимізації потокових процесів, оскільки грамотне застосування логістики дозволяє істотно скоротити часовий інтервал на всіх стадіях виробничого циклу, починаючи з придбання сировини, матеріалів і закінчуючи доставкою готового продукту споживачу [2].

Сама логістична система формується з декількох функціональних областей, широко інтегрованих між собою і з зовнішнім середовищем, а саме: закупівельна, виробнича, розподільча, інформаційна та транспортна [4].

Основою вибору виду транспорту, оптимального для конкретного перевезення, служить інформація про характерні особливості різних видів транспорту, тому автором було сформовано основні переваги та недоліки використання транспортних засобів з точки зору логістики.

Транспортна інфраструктура є основою функціонування ринку логістичних послуг. Завдання доставки вантажів на сьогодні можна вирішити на українському ринку декількома способами і підприємці використовують для перевезень різні види транспорту: морський, річковий, автомобільний, авіаційний або трубопровідний (табл. 1).

Відповідно до зазначеного вище (табл. 1), залізничний транспорт є найоптимальнішим для переміщення великих обсягів вантажу на значні відстані. Інтенсивність його використання у великій мірі залежить від стану таких галузей промисловості, як металургія та будівництво.

Обсяг перевезених вантажів за видами транспорту, тис. т
(складено автором на основі джерела [2])

Роки		2014	2015	2016	2017	2018
Залізничний	Відправлення	325171,0	294301,2	292104,7	277288,9	267639,1
	Перевезення	386276,5	349994,8	343433,5	339550,5	322342,1
Морський		2805,3	3291,6	3032,5	2253,1	1892
Річковий		3144,8	3155,5	3641,8	3640,2	3698
Автомобільний		1131312,7	1020604	1085663,4	1121673,6	1205530,8
Авіаційний		78,6	69,1	74,3	82,8	99,1
Трубопровідний		99679,5	97231,5	106729,2	114810,4	109418,2

Падіння обсягів перевезень залізничним транспортом з 31,51% в 2014 р. до 30,85% в 2018 р., пов'язані з втратою частини територій, спадом промисловості і скороченням транзиту в наслідок подій останніх років в Україні. На непідконтрольних територіях залишилася частина вагонів і локомотивів. Все це негативно позначилося на стані залізничного транспорту. Його частка на ринку поступово зменшується на користь автомобільного.

Автомобільний транспорт зміг швидше адаптуватися до нових економічних умов, що створилися на ринку логістики України. Обсяги перевезень автотранспортом зросли на 5,03% у порівнянні з 2014 р. і відсоток збільшився на 5,03 в порівнянні з 2014 р. – 58,06% [5].

Основні фактори ризику цієї галузі – це стан доріг і обмеження руху великогабаритного транспорту. Зрозуміло, що розвиток ринку логістики будь-якої країни, в тому числі і України, залежить від стану її економіки. Обсяги, наданих в сфері логістики, послуг безпосередньо залежать від рівня активності їх споживачів, динаміки виробництва, внутрішньої і зовнішньої торгівлі [3].

Відповідно до проведеного аналізу обсягу перевезених вантажів можна зробити висновки, що в Україні недостатньо використовується потенціал водного транспорту. Зараз він займає всього близько 1% у вантажообігу і його

роль продовжує зменшуватися. Тим часом, тільки поріччя Дніпро можна перевозити до 60 млн. т вантажів щорічно [2].

Обмежувачими факторами є нестача транспортних засобів, обміління річок і високі збори за користування водною інфраструктурою. Проте водне транспортування є набагато дешевшим, аніж перевезення залізною дорогою або автотранспортом, якщо враховувати всі витрати, включаючи завантаження [1].

На ринку перевезень України перевагу мають підприємства-перевізники, що пропонують більш дешеві послуги. Раніше була можливість боротися ціною і асортиментом послуг, використовуючи фінансові важелі, але в сучасних умовах все зводиться до оптимізації транспортної складової.

Встановлено, що в Україні недостатньо використовується потенціал водного транспорту, однак, наші водні ресурси дозволяють здійснювати колосальну кількість вантажних перевезень щорічно. Для уникнення додаткових витрат на підприємстві у зв'язку з очікуваним подорожанням основних видів транспорту через зростання цін на паливо, слід приділити увагу розвитку водної інфраструктури в нашій країні.

Література

1. Горошко К.О. Роль річкового транспорту в розвитку транзитного потенціалу України. Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління. 2014. Вип. 28. – С. 117-121.

2. Григорак М.Ю. Інтелектуалізація ринку логістичних послуг: методологія, компетентність : монографія. Київ : Сік Груп Україна, 2017. – 513 с.

3. Заборська Н.К., Жуковська Л.Е. Основи логістики: навчальний посібник. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 216 с.

4. Малярець Л.М., Матвієнко-Біляєва Г.Л. Формалізація задач контролінгу логістичної діяльності підприємства: монографія. Харків:ХНЕУ, 2010. – 227 с.

5. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.